

**BENDROSIO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO TAISYKLĖS
NR. 712**

Galioja nuo 2014 m. gruodžio 15 d.

I. SAŲOKOS IR TERMINAI

1. **Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo taisyklės (toliau Taisyklės)** – galiojančios draudimo sutarties standartinės sąlygos, kurios yra neatsiejama draudimo sutarties dalis.
2. **Besąlyginė išskaita (franšizė)** – suma, kuria kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką.
3. **Deliktinė civilinė atsakomybė** – turintinė prievolė, atsirandanti dėl žalos, kuri nesujususi su sutartiniais santykiais, išskyrus atvejus, kai įstatymai numato, kad deliktinė civilinė atsakomybė atsiranda ir dėl žalos, susijusios su sutartiniais santykiais.
4. **Draudėjas** – asmuo, sudaręs draudimo sutartį su Draudiku. Šiose taisyklėse vartojama Draudėjo sąvoka apima tiek patį Draudėją, tiek bet kurį jo darbuotoją.
5. **Draudikas** – AAS „Gjensidige Baltic“ Lietuvos filialas.
6. **Draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos. Draudimo apsaugos laikotarpis sutampa su Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui, kuris nurodytas draudimo liudijime, jei draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip.
7. **Draudimo galiojimo teritorija** – draudimo sutartyje nurodyta teritorija, kurioje galioja draudimo apsauga.
8. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką.
9. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią Draudėjas draudimo sutartyje nustatytomis sąlygomis ir tvarka moka Draudikui už draudimo apsaugą.
10. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka.
11. **Draudimo sutartis** – sutartis, kurios šalys yra Draudikas ir Draudėjas. Draudimo sutartį sudaro: šios draudimo taisyklės, Draudėjo prašymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu jis buvo pateiktas raštu), draudimo liudijimas ir jo priedai.
12. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
13. **Konrahentas** – kita sutarties, kurią sudarė Draudėjas dėl draudimo sutartyje nurodytos veiklos, šalis (pvz., Draudėjo subrangovas, tiekėjas, paslaugos Draudėjui teikėjas).
14. **Kontrolė** – tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau kaip 20 proc. balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime, o taip pat teisę skirti (išrinkti) ar atšaukti administracijos vadovą, daugiau negu pusę valdybos ar stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų), faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus dėl didesnės negu kitų asmenų akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) dalies valdymo, sudarytų sutarčių ar kitokių aplinkybių.
15. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas įvykis, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.
16. **Neturtinė žala** – asmens fizinis skausmas, dvasiniai išgyvenimai, nepatogumai, dvasinis sukrėtimas, emocinė depresija, pažeminimas, reputacijos pablogėjimas, bendravimo galimybių sumažėjimas ir kita, įvertinti pinigais.
17. **Nuostoliai** – pinigine žalos išraiška.
18. **Prašymas sudaryti draudimo sutartį** – Draudiko nustatytos formos rašytinis dokumentas, kuriuo išreiškiamas Draudėjo ketinimas sudaryti draudimo sutartį su Draudiku ir kuriuo Draudėjas suteikia Draudikui informaciją apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikos įvertinimui.
19. **Retraktivus laikotarpis** – Draudimo liudijime nurodytas laikotarpis iki draudimo sutarties įsigaliojimo pradžios, kurio metu įvyksiems įvykiams galioja draudimo apsauga.

20. **Su Draudėju susiję asmenys** – tai vienas ar keli juridiniai ir (ar) fiziniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami draudėjo arba kartu su draudėju yra kontroliuojami trečiosios šalies, o taip pat draudėjo giminaičiai, šeimos nariai, turintys su juo bendrą ūkį.
21. **Trečiasis asmuo** – Asmuo, nesujusęs draudimo sutartiniais santykiais su draudėju ir draudiku pagal sudarytą draudimo sutartį.
  1. **Žala** – asmens turto netekimas arba sužalojimas, asmens sužalojimas ar gyvybės atėmimas, turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai), taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų.

II. DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGOS

2. **Pagrindinės sąlygos:**
  - 2.1. Draudėjo Veiklos civilinė atsakomybė (Taisyklių IV skyrius).
  - 2.2. Produkto gamintojo/tiekėjo/pardavėjo civilinė atsakomybė (Taisyklių V skyrius).
  - 2.3. Darbdavio civilinė atsakomybė (Taisyklių VI skyrius).
  - 2.4. Renginio organizatoriaus civilinė atsakomybė (Taisyklių VII skyrius).
  - 2.5. Profesinė civilinė atsakomybė (Taisyklių VIII skyrius).
3. **Papildomos sąlygos:**
  - 24.1. Civilinė atsakomybė už žalą patikėtam turtui (Taisyklių 46 punktą).
  - 24.2. Civilinė atsakomybė už žalą dėl aplinkos užteršimo (Taisyklių 47 punktą).
  - 24.3. Civilinė atsakomybė dėl neturtinės žalos padarymo (Taisyklių 48 punktą).
  - 24.4. Civilinė atsakomybė už žalą dėl statybos darbų atlikimo (Taisyklių 49 punktą).
  - 24.5. Civilinė atsakomybė dėl Draudėjo kontrahentų padarytos žalos (Taisyklių 50 punktą).
  - 24.6. Civilinė atsakomybė dėl savaeigių darbo mašinų naudojimo ar krovimo darbų vykdymo (Taisyklių 51 punktą).
  - 24.7. Draudimo apsaugos galiojimo teritorijos išplėtimo draudimas (Taisyklių 52 punktą).
  - 24.8. Retroaktivaus draudimo sutarties galiojimo laikotarpio draudimas (Taisyklių 53 punktą).
  - 24.9. Išplėstinio pranešimo laikotarpio draudimas (Taisyklių 54 punktą).
4. Draudikas prisiima atsakomybę tik už tas draudimo rizikas ir papildomas draudimo sąlygas, kurios yra nurodytos draudimo liudijime.

III. DRAUDIMO OBJEKTAS

5. Draudimo objektas – Draudėjo turiniai interesai, susiję su jo civilinės atsakomybės atsiradimu dėl draudžiamąjį įvykiu.

IV. VEIKLOS CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ

6. **Draudžiamieji įvykiai**
- 27.1. Draudžiamuoju įvykiu yra laikoma draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu draudimo vietoje atlikta Draudėjo veikla, dėl kurios buvo padaryta žala trečiojo asmens turtui ar sveikatai (gyvybei), jeigu pagal teisės aktus Draudėjui dėl to kyla civilinė atsakomybė.
- 27.2. Draudžiamuoju įvykiu taip pat laikomas Draudėjui priklausanti ar jo valdomą, draudimo sutartyje nurodytai veiklai vykdyti naudojamą nekilnojamųjų daiktų, patalpų, statinių ir jose esančių kilnojamojo turto ir įrengimų, taip pat prie jų išorės pritvirtintų kilnojamųjų daiktų (pvz., reklaminių stendų, iškabų, vaizdavimo priemonių), teritorijos eksploatavimas, draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, dėl kurio buvo padaryta žala trečiojo asmens turtui ar sveikatai (gyvybei), jeigu pagal teisės aktus Draudėjui dėl to kyla civilinė atsakomybė.
7. **Nedraudžiamieji įvykiai**
- Įvykis laikomas nedraudžiamuoju, jei:
  - 28.1. Jis atitinka bet kurią iš šių Taisyklių XII skyriuje nurodytų sąlygų.
  - 28.2. Žala atsirado dėl avarinės būklės ir (ar) nurodytoms skirtų nekilnojamųjų daiktų, patalpų, statinių, taip pat prie jų išorės pritvirtintų kilnojamųjų daiktų eksploatavimo.

V. PRODUKTO GAMINTOJO/TIEKĖJO/PARDAVĖJO CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ

29. **Produktas** – draudėjo vykdomos veiklos rezultatas (materialus daiktas), išskyrus nekilnojamojo turtą, arba paslauga, kuria tenkinamas konkretus materialus ar nematerialus vartotojo poreikis.
30. **Draudžiamieji įvykiai**
- 30.1. Draudžiamuoju įvykiu yra laikoma draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu draudimo galiojimo teritorijoje atsiradusi žala trečiojo asmens turtui ar sveikatai (gyvybei) dėl Draudėjo pagaminto/pateikto/parduoto produkto ar draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu suteiktos paslaugos, jei pagal teisės aktus Draudėjui dėl to kyla civilinė atsakomybė.
31. **Nedraudžiamieji įvykiai**
- Įvykis yra laikomas nedraudžiamuoju, jei:
  - 31.1. Jis atitinka bet kurią iš šių Taisyklių XII skyriuje nurodytų sąlygų (išskyrus 57.15 punktą).
  - 31.2. Žala atsirado dėl netinkamos kokybės produkto grąžinimo, pakeitimo, taisymo ar jo atšaukimo iš rinkos.
  - 31.3. Žala atsirado dėl produkto naudojimo ne pagal paskirtį arba ne pagal pridėtą naudojimo instrukciją ar kitą produkto savybę ir jo naudojimo būdą aprašančią dokumentą, taip pat kai toks aprašantis dokumentas nepridėtas prie produkto, nors to reikalauja teisės aktai.
  - 31.4. Žalą sukėlė produktas, neturintis galiojančio pažymėjimo (sertifikato, leidimo), jeigu pažymėjimas (sertifikatas, leidimas) yra privalomas pagal draudimo galiojimo teritorijoje galiojančius teisės aktus.
  - 31.5. Žalą sukėlė produktas: cheminės medžiagos skirtingi pasėlimai, grūdams purkšti, piktžolėms, vabzdžiams naikinti, trašos.

VI. DARBDAVIO CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ

32. **Darbuotojas** – draudėjo naudai ir interesais pagal darbo sutartį dirbantis fizinis asmuo, už kurį draudėjas moka arba privalo mokėti socialinio draudimo įmokas.
33. **Nelaimingas atsitikimas** – staigus ir netikėtas įvykis, kurio metu padaroma žala Draudėjo darbuotojo sveikatai ar gyvybei, ir kuris teisės aktų nustatyta tvarka valstybės institucijos yra iširtas ir pripažintas nelaimingu atsitikimu darbe.
34. **Nelaimingas atsitikimas darbe** – Įvykis darbe, įskaitant eismo įvykį darbo metu, nustatyta tvarka iširtas ir pripažintas nelaimingu atsitikimu darbe, kurio padarinys – darbuotojo trauma (lengva, sunki, mirtina). Įvykis darbe, kai darbuotojas patyrė sveikatos sužalojimą ar mirė dėl ligos, nesusijusios su darbu, nepriskiriamas prie nelaimingo atsitikimo darbe.
35. **Nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ar iš darbo** – įvykis, įskaitant eismo įvykį, darbuotojui vykstant į darbą ar iš darbo, įvykęs darbuotojo darbo dienomis kelyje tarp darbo vietos ir gyvenamosios vietos, ne darbuočių teritorijoje, kurioje darbuotojas gali būti pertraukos pailsėti ir pavalgyti metu.
36. **Profesinė liga** – ūmus ar lėtinis darbuotojo sveikatos sutrikimas, kurį sukėlė vienas ar daugiau kenksmingų ir (ar) pavojingų darbo aplinkos veiksnių, nustatyta tvarka pripažintas profesine liga.
37. **Trečiasis asmuo** – darbuotojas arba kitas asmuo, turintis teisę gauti žalos atlyginimą dėl nelaimingo atsitikimo darbe metu patirto darbuotojo sveikatos sužalojimo (gyvybės atėmimo).
38. Šios sąvokos taikomos tik darbdavio civilinės atsakomybės draudimo atveju. Jeigu šios sąvokos prieštarauja I skyriuje nurodytoms sąvokoms, yra taikomos darbdavio civilinės atsakomybės sąvokos.
39. **Draudžiamieji įvykiai.**
- 39.1. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomas draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu įvykęs nelaimingas atsitikimas darbe ar pakeliui į darbą (iš darbo), dėl kurio yra padaroma žala Draudėjo darbuotojo sveikatai ar gyvybei, jeigu Draudėjui pagal teisės aktus dėl to kyla civilinė atsakomybė.

40. **Nedraudžiamieji įvykiai.** Įvykis yra laikomas nedraudžiamuoju, jei:
- 40.1. Jis atitinka bet kurią iš Taisyklių XII skyriuje nurodytų sąlygų (išskyrus punktus 57.2, 57.5, 57.16, 57.19, 57.20, 57.21).
- 40.2. Žala padaryta dėl to, jog darbuotojas buvo apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių ar toksinių medžiagų.
- 40.3. Žala padaryta darbuotojui savavališkai (be Draudėjo žinios) atliekant darbą ne Draudėjo naudai ar interesais.
- 40.4. Žala padaryta darbuotojui darant veiklą, kuri užtraukia baudžiamąją atsakomybę;
- 40.5. Žala padaryta darbuotojui sąmoningai siekiant, jog įvyktų nelaimingas atsitikimas; darbuotojui trūkstant dirbti kitiems, stabdant darbo procesą, dalyvaujant streike, lokaute, kituose įmonės neramumuose.
- 40.6. Nelaimingas atsitikimas įvyko dėl ligos arba jos sukeltos priepuolio (pvz., insultas, infarktas, epilepsija); arba jei žalos atsiradimas yra susijęs su infekcija, virusų ar bet kokių medikamentų poveikiu; arba jei civilinė atsakomybė Draudėjui kyla dėl darbuotojo susirgimo profesine liga.
- 40.7. Žala atsirado dėl bet kokios kompiuterinės įrangos ar jos sudedamųjų dalių veiklos sutrikimo.
- 40.8. Žala atsirado dėl to, kad Draudėjo darbuotojas nukentėjo valdydamas bet kokią savaięgį transporto priemonę arba savaięgį mechanizmą, turintį vidaus degimo arba elektros variklį, neturėdamas tam teisės, taip pat kai leido valdyti asmeniui, neturinčiam teisės valdyti šią transporto priemonę arba apsvaigusiam nuo alkoholio, narkotikų ar toksinių medžiagų;

VII. RINGINIO ORGANIZATORIAUS CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ

41. **Draudžiamieji įvykiai.**
- 41.1. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomi draudimo apsaugos galiojimo metu netinkamai Draudėjo atlikti ringinio organizavimo veiksmai, dėl kurių atsiranda žala ringinio žiūrovams ar svečiams, jeigu Draudėjui pagal teisės aktus dėl to kyla civilinė atsakomybė.
42. **Nedraudžiamieji įvykiai.**
- Įvykis yra laikomas nedraudžiamuoju, jei:
- 42.1. Jis atitinka bet kurią Taisyklių XII skyriuje nurodytų sąlygų, išskyrus 57.17 punktą.

VIII. PROFESINĖ CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ

43. **Aprausta profesinė veikla** – draudėjo veikla, nurodyta draudimo liudijime kaip profesinė veikla ir kuriai galioja draudimo apsauga.
44. **Draudžiamieji įvykiai.**
- 44.1. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomi draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu Draudėjo atlikti veiksmai vykdamat apraustą profesinę veiklą, už žalą, padarytą profesinių paslaugų užsakovui, jeigu dėl to Draudėjui kyla civilinė atsakomybė.
45. **Nedraudžiamieji įvykiai.**
- Įvykis laikomas nedraudžiamuoju, jei:
- 45.1. Jis atitinka bet kurią iš šių Taisyklių XII skyriuje nurodytų sąlygų, išskyrus punktus 57.4 ir 57.18.
- 45.2. Civilinė atsakomybė Draudėjui atsiranda ne dėl profesinės veiklos, nurodytos draudimo sutartyje, vykdymo.
- 45.3. Civilinė atsakomybė Draudėjui kyla dėl finansinių įsipareigojimų nevykdymo.
- 45.4. Žala padaryta dėl netinkamo statinio valdymo ar statinio trūkumų.
- 45.5. Žala atsiranda Draudėjui pavėlavus atlikti sutartyje ar įstatymuose numatytą veiksmą.
- 45.6. Žala padaryta dėl išlaikų sąmatos viršijimo.
- 45.7. Civilinė atsakomybė Draudėjui kyla pagal jo išduotą ar įstatymuose numatytą garantiją.
- 45.8. Civilinė atsakomybė kyla vien tik dėl draudėjo, kaip įmonės stebėtojų tarybos, valdybos nario, administracijos vadovo ar jo pavaduotojo, vyriausiojo finansininko, valstybės valdžios, valdymo, savivaldos, teismo, teisėsaugos, valstybės kontrolės bei priežiūros ir joms prilygintų institucijų darbuotojo veikos.
- 45.9. Civilinė atsakomybė nėra susijusi su sutartine atsakomybe prieš profesinių paslaugų užsakovą;
- 45.10. Civilinė atsakomybė kyla iš deliktų;
- 45.11. Civilinė atsakomybė kyla dėl Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytų veikų padarymo;
- 45.12. Žala padaryta dėl kasos vedimo trūkumų arba mokėjimo tvarkos pažeidimų.

IX. PAPILDOMOS DRAUDIMO SĄLYGOS

46. **Civilinė atsakomybė už žalą patikėtam turtui.** Sąlyga gali būti taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 46.1. **Patikėtas turtas** – draudėjui nuosavybės teise nepriklausantis turtas, kuris žalos atsiradimo momentu: yra draudėjui patikėtas, išnuomotas ar kitu teisėtu pagrindu Draudėjo naudojamas vykdomos ūkinės – komercinės veiklos tikslams

- arba yra draudėjo saugomas, remontuojamas. Patikėtu turtu nelaikomi pastatai/teritorija, kuriuose draudėjas atlieka statybos darbus.
- 46.2. Draudėjui pasirinkus šią papildomą draudimo sąlygą, netaikomas Taisyklių 56.2 punktas.
47. **Civilinė atsakomybė už žalą dėl aplinkos užteršimo ir užteršimo likvidavimo.** Sąlyga gali būti taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 47.1. **Aplinkos užteršimas** – tai dūmų, garų, suodžių rūgštis, šarmo, toksinių chemikalų, skystųjų arba dujų, atliekų arba kitokių dirginančių cheminių medžiagų, teršalų emisija, sklaida, išleidimas, išsiliejimas arba nuotėkis į dirvą ir (ar) dirvožemį, vandens telkinius.
- 47.2. Draudėjui pasirinkus šią papildomą draudimo sąlygą, netaikomas Taisyklių 56.5 ir 56.6 punktas.
- 47.3. Draudikas kompensuoja dėl staigaus ir netikėto aplinkos užteršimo padarytą žalą trečiųjų asmenų turtui ir sveikatai (gyvybei) jei:
- 47.3.1. galima nustatyti, kad užteršimas įvyko per draudimo apsaugos galiojimo laikotarpį, draudėjui vykdamat apraustą veiklą, ir
- 47.3.2. užteršimas kilo ne dėl įstatymų ar kitų norminių aktų ar atsakingų institucijų (pareigūnų) nurodymo pažeidimo (nevykdymo).
- 47.4. Draudimo išmoka nemokama, jei žala aplinkai ar jos elementams atsirado dėl bet kokių lėtų, laipsniškų procesų, teštinų veiksmų ar neveikimo, arba pasikartojančių reiškinų.
- 47.5. Draudimo išmoka nemokama, jei žala buvo pastebėta vėliau nei per 72 valandas po jos atsiradimo.
48. **Civilinė atsakomybė dėl neturtinės žalos padarymo.** Sąlyga gali būti taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga, Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlyga ir Darbdavio civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 48.1. Draudėjui pasirinkus šią papildomą draudimo sąlygą, netaikomas Taisyklių 56.7 punktas.
- 48.2. Pasirinkus šią draudimo sąlygą, Draudikas kompensuoja tik dėl kūno sužalojimo ar gyvybės atėmimo padarytą neturtinę žalą.
49. **Civilinė atsakomybė už žalą dėl statybos darbų atlikimo.** Sąlyga gali būti taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 49.1.1. Draudėjui pasirinkus šią papildomą draudimo sąlygą, netaikomas Taisyklių 57.19 punktas.
- 49.1.2. **Statyns** – pastatas arba inžinerinis statyns, turintis laikančiąsias konstrukcijas, kurios visos (ar jų dalis) sumontuotos statybos vietoje atliekant statybos darbus, ir kuris yra nekilnojamasis daiktas.
- 49.1.3. **Statybos darbai** – visi darbai, atliekami statant, remontuojant, rekonstruojant arba griauinant statinį (žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių paleidimo ir derinimo ir kiti).
- 49.1.4. **Statybvietė** – statinio statybos darbų vykdymo vieta, nebūtinai sutampanti su sklypo, kuriame vykdomi šie darbai, ribomis.
- 49.2. **Draudžiamuoju įvykiu yra laikoma** - Draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu Draudėjo vykdomi statybos darbai, dėl ko tretiesiems asmenims atsirado žala, jeigu pagal teisės aktus Draudėjui dėl to kyla civilinė atsakomybė.
- 49.3. **Įvykis laikomas nedraudžiamuoju, jei:**
- 49.3.1. Statybos darbai buvo atliekami ne statybvietėje.
- 49.3.2. Žala padaryta atliekant bet kokio pobūdžio krovimo darbus.
- 49.3.3. Žala atsirado dėl saugos reikalavimų nesilaikymo naudojant, saugojant, transportuojant arba gaminant degias ar sprogstamąsias medžiagas.
- 49.3.4. Žala atsirado dėl pastatų stogų karštųjų darbų (darbai, kuriuose naudojama atvira ugnis, taip pat susidaro kibirkštys arba dirbama su įkaitintomis medžiagomis iki temperatūros, galinčios sukelti jų užsiliepsnojimą).
- 49.3.5. Žala atsirado dėl gruntinių vandenų lygio pasikeitimo.
- 49.3.6. Žala atsirado dėl projektavimo klaidų arba statybos techninės priežiūros vykdymo.
- 49.3.7. Statybos darbai buvo vykdomi pagal nenustatytą tvarką, nesuderintą arba nepatvirtintą statinio projektą (jo pakeitimus).
- 49.3.8. Draudėjo civilinė atsakomybė atsiranda dėl kitų asmenų (pvz., Draudėjo kontrahentų) veiksmų padarytos žalos.
- 49.3.9. Žala yra susijusi su tunelių, tiltų, viadukų, užtvankų statyba.
- 49.3.10. Žala padaryta draudėjui atliekant žemės kasimo darbus, darbų vykdymo vietoje nepažymėjus esamų požeminių inžinerinių tinklų (kabelių, vamzdžių ir bet kokių požeminių įrenginių) vietų, neturinčių atsakingų institucijų, žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių inžinerinių tinklų, susisiekimo komunikacijų savininkų (valdytojų) raštiškų sutikimų, nevykdamat jų nurodymų, jiems nepranešus ir (ar) nedalyvaujant, kai to reikalauja teisės aktai.

- 49.3.11. Žala atsirado dėl vibracijos, draudėjui vykdamat statybos darbus.
50. **Civilinė atsakomybė dėl draudėjo kontrahentų padarytos žalos.** Sąlyga gali būti taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 50.1. Draudėjui pasirinkus šią papildomą draudimo sąlygą, netaikomas Taisyklių 57.2 punktas.
- 50.2. Draudėjo kontrahentų civilinė atsakomybė prieš Draudėją pagal šią draudimo sąlygą nėra draudžiama, t.y. Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką tretiesiems asmenims, įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę į Draudėjo kontrahentus.
51. **Civilinė atsakomybė dėl savaeigių darbo mašinų naudojimo ar krovimo darbų vykdymo.** Sąlyga gali būti taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 51.1. Draudėjui pasirinkus šią papildomą draudimo sąlygą, netaikomi Taisyklių 57.20 ir 57.21 punktai.
- 51.2. Draudžiamuoju įvykiu yra laikomas netinkamas savaeigių darbo mašinų valdymas ar krovimo darbų vykdymas draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, dėl kurio padaroma žala tretiesiems asmenims, jeigu Draudėjui dėl to kyla civilinė atsakomybė.
- 51.3. Pagal šią papildomą draudimo sąlygą nėra draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė valdant ar naudojant transporto priemones, kurių valdytojų civilinė atsakomybė privalo būti aprausta pagal Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymą.
52. **Draudimo apsaugos galiojimo teritorijos išplėtimo draudimas.** Sąlyga gali būti taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga, Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlyga ir Darbdavio civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 52.1. Draudėjui pasirinkus šią papildomą draudimo sąlygą, draudimo apsauga taikoma taip pat ir įvykiams, atsitikusiems už Lietuvos Respublikos ribų. Draudėjas pasirinkimu draudimo apsauga galioja: Baltijos valstybėse (Lietuva, Latvija, Estija).
- 52.2. Visoje geografinėje Europoje.
- 52.3. Visame pasaulyje, išskyrus JAV ir Kanadą, bei teritorijas kuriose galioja JAV ir Kanados teisė.
- 52.4. Visais atvejais draudimo apsauga negalioja valstybėse, kuriose vyksta karai, perversmai, masiniai neramumai, sukilimai, valdžios uzurpavimas, revoliucijos ar maištas.
53. **Retroatyvus draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis.** Sąlyga taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga, Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlyga, Darbdavio civilinės atsakomybės draudimo sąlyga, Profesinės civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 53.1. Šalims susitarus dėl retroatyvus draudimo apsaugos galiojimo laikotarpio, draudžiamuoju įvykiu taip pat bus laikomas įvykis, atsitikęs prieš draudimo sutarties įsigaliojimą, tačiau ne anksčiau nei prasidėjo draudimo sutartyje nurodytas retroatyvus draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis.
- 53.2. Draudžiamuoju įvykiu nebus laikomas retroatyvus draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis atsitikęs įvykis, apie kurį Draudėjas žinojo arba turėjo žinoti draudimo sutarties sudarymo metu.
54. **Išplėstinio pranešimo laikotarpio draudimas.** Sąlyga taikoma kartu su Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlyga, Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlyga, Darbdavio civilinės atsakomybės draudimo sąlyga, Profesinės civilinės atsakomybės draudimo sąlyga.
- 54.1. Draudėjui pasirinkus šią papildomą draudimo sąlygą, Draudikas moka draudimo išmokas ir pagal raštiškus pranešimus apie draudžiamąjį įvykį, gautas pasibaigus Taisyklių 72 punkte nurodytam 30 dienų terminui, tačiau ne vėliau nei iki išplėstinio pranešimo laikotarpio draudimo pabaigos.

X. KOMPENSUOJAMI NUOSTOLIAI

55. Draudžiamojo įvykiu atveju Draudikas kompensuoja:
- 55.1. Žalos turtui atveju – sugadinto turto remonto išlaidas, o jei šis turtas sunaikintas ar prarastas – naujų analogiškų daiktų įsigijimo išlaidas.
- 55.2. Sveikatos sužalojimo atveju – būtinąsias gydymo, reabilitacijos ir kitas sveikatos grąžinimo išlaidas.
- 55.3. Gyvybės atėmimo atveju – pritingas bei pagristas laidojimo išlaidas, viršijančias valstybės mokėtinas laidojimo pašalpas.
- 55.4. Nukentėjusiojo asmens teisinės pagalbos ir bylinėjimosi išlaidas, patirtas ginant savo pažeistas teises.
- 55.5. Draudėjo patirtas draudžiamojo įvykiu administravimo, teisinės pagalbos ir bylinėjimosi išlaidas. Šios išlaidos kompensuojamos tik tuo atveju, jei jos su Draudiku yra raštu suderintos iš anksto (prieš jas patiriant).

XI. NEKOMPENSUOJAMI NUOSTOLIAI

56. Draudžiamoji įvykio atveju Draudikas nekompensuoja:
- 56.1. Žalos, kuri padaryta ne trečiųjų asmenų sveikatai, gyvybei ar turtui (Darbdavio civilinės atsakomybės atveju – ne darbuotojų sveikatai, gyvybei ar turtui).
- 56.2. Trečiojo asmens turtui padarytos žalos, jei šis turtas žalos padarymo metu teisėtai pagrindu buvo pas Draudėją (pvz., jam išnuomotas, paskolintas, jo saugomas, prižiūrimas, transportuojamas, remontuojamas ir pan.).
- 56.3. Žalos turtui, su kuriuo Draudėjo pagaminti ar pateikti gaminiai yra sumaišomi, užpildomi, įmontuojami ar kitaip sujungiami.
- 56.4. Aplinkos užteršimo nuostolių apskaičiuotą pagal Aplinkos apsaugos ministerijos patvirtintas tvarkas ir metodikas;
- 56.5. Aplinkos užteršimo likvidavimo (išvalymo) išlaidų.
- 56.6. Žalos padarytos trečiųjų asmenų turtui ir sveikatai (gyvybei) oro, vandens, žemės užteršimu.
- 56.7. Neturtinės žalos.
- 56.8. Gyvūnams padarytos žalos.
- 56.9. Bet kokio pobūdžio baudų, delspinigių ar palūkanų.
- 56.10. Žalos dėl pinigų, mokėjimo kortelių, bet kokio pobūdžio dokumentų, laikmenų, kompiuterinės įrangos (jos dalių), ar juose buvusių duomenų sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo.
- 56.11. Paties draudėjo patirtų nuostolių ar išlaidų taisant veiklos rezultatai ar iš naujo atliekant blogai padarytą darbą.
- 56.12. Finansinių nuostolių, kurie kilo ne kaip trečiojo asmens kūno sužalojimo (įskaitant mirtį) arba materialaus turto sunaikinimo (sugadinimo) pasekmė.
- 56.13. Žalos, kuri padaryta asmenims, susijusiems su draudėju.
- 56.14. Žalos padarymo lėktuvui, laivui ar jų sudedamosioms dalims;
- 56.15. Draudžiamoji įvykio Renginio organizatoriaus civilinės atsakomybės draudimo atveju Draudikas taip pat nekompensuoja:
- 56.15.1. Žalos, padarytos lenktynėse dalyvaujantiems transporto priemonėms, gyvūnams, rogėms, vežimams, balnams, apynasriams, pakinkliams bei kitiems įrangai;
- 56.15.2. Žalos, padarytos parodoje eksponuojamiems daiktams, gyvūnams, įrangai ir kitiems objektams;
- 56.15.3. Žalos, kurią patyrė Draudėjo darbuotojas, renginio vedėjas ar jo dalyviai (pvz., muzikantai, šokėjai, kiti atlikėjai);
- 56.15.4. Žalos, padarytos turtui, kuris buvo naudojamas renginiui organizuoti (pvz., scena, su ja susijusi įranga, garso, vaizdo, šviesos įranga).
- 56.16. Draudžiamoji įvykio dėl statybos darbų atlikimo atveju Draudikas taip pat nekompensuoja:
- 56.16.1. Žalos, padarytos turtui, kuris vykdat ardymo ir (ar) griovimo darbus, buvo nutolęs nuo ardo ir (ar) griauamo statinio mažesniu atstumu, negu nurodytas atsakingų valstybės institucijų išduotuose dokumentuose. Visais atvejais Draudikas nekompensuoja žalos turtui, kuris vykdat ardymo ir (ar) griovimo darbus, buvo nutolęs nuo ardo ir (ar) griauamo statinio mažesniu atstumu, negu šio statinio aukštis;
- 56.16.2. Žalos, padarytos turtui, kuris vykdat sprogdinimo darbus, buvo nutolęs nuo sprogdinamo statinio mažiau nei 150 metrų.
- 56.17. Draudikas, atsižvelgdamas į draudimo sutarties sąlygas, privalo išmokėti draudimo išmoką tik tais atvejais, kai žalos neturi kompensuoti kiti asmenys pagal privalomojo civilinės atsakomybės draudimo sutartį (-is) (rangovo, projektuotojo ir kt.) ar socialinį draudimą reglamentuojančius teisės aktus. Tais atvejais, kai išmoka pagal privalomojo civilinės atsakomybės draudimo sutartį (-is) ar socialinį draudimą reglamentuojančius teisės aktus, yra nepakankama žalai kompensuoti, likusią žalos dalį, atsižvelgdamas į draudimo sutarties sąlygas, kompensuoja Draudikas. Jei privalomojo civilinės atsakomybės draudimo sutartis (-is) nėra būtina, Draudikas kompensuoja žalą atsižvelgdamas į draudimo sutarties sąlygas.

XII. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

57. Įvykis yra laikomas nedraudžiamuoju, jei:
- 57.1. Draudėjo civilinė atsakomybė atsiranda ne draudimo apsaugos galiojimo teritorijoje arba dėl Draudėjo veiksmų, nesusijusių su draudimo sutartyje nurodyta veikla.
- 57.2. Draudėjo civilinė atsakomybė atsiranda dėl kitų asmenų (pvz., Draudėjo kontrahentų) veiksmų padarytos žalos.
- 57.3. Žala padaryta dėl paslaugų ar prekių nesuteikimo (nepateikimo) ar pavėlavimo tai padaryti.
- 57.4. Draudėjo civilinė atsakomybė atsiranda dėl netinkamo sutarties vykdymo ar neįvykdymo (sutarčinė civilinė atsakomybė). Ši sąlyga netaikoma, jei civilinė atsakomybė Draudėjui kiltų

- ir nesant sutarties – tačiau šiuo atveju Draudiko atsakomybė ribojama žalos dydžiu, kurį Draudėjas turėtų atlyginti trečiajam asmeniui pagal įstatymus, nesant sutarties.
- 57.5. Žala padaryta eksploatuojant bet kokią motorinę, geležinkelio, oro ar vandens transporto priemonę.
- 57.6. Žala padaryta Draudėjo žinioje esančiais gyvūnų veiksmais.
- 57.7. Žala padaryta dalyvaujant bet kokio pobūdžio varžybose ar lenktynėse, arba pasiruošimo joms metu.
- 57.8. Žala atsirado dėl vibracijos arba atraminių elementų pašalinimo ar susilpninimo.
- 57.9. Žala atsirado dėl fejerwerkų ar bet kokios rūšies sprogmenų gamybos, naudojimo, valdymo ar saugojimo.
- 57.10. Žala atsirado dėl dujų ir/ar kitokių oro slėgio veikiamų talpyklų išsiskyrus butaną eksploatavimo, valdymo, saugojimo;
- 57.11. Žala atsirado dėl karjerų eksploatavimo;
- 57.12. Žala atsirado dėl naftos produktų žvalgymo, gavybos, perdirbimo, gamybos, sandėliavimo;
- 57.13. Žala atsirado dėl elektroninės medicinos įrangos;
- 57.14. Žala atsirado dėl lietaus, sniego ar ledo tirpimo sukeltų potvynio ar užpylmo; dėl grunto susilūgimo ar nuosilaužos; dėl ilgalaikio (tęstinio) temperatūros, garų, dujų, suodžių, dūmų, dulkių, drėgmės ar kritulių poveikio.
- 57.15. Žala padaryta Draudėjo pateiktu produktu arba suteikta paslauga.
- 57.16. Civilinė atsakomybė Draudėjui kyla kaip darbaviui.
- 57.17. Civilinė atsakomybė Draudėjui kyla kaip renginio organizatoriui.
- 57.18. Civilinė atsakomybė Draudėjui kyla dėl vykdomos profesinės veiklos.
- 57.19. Žala padaryta atliekant bet kokius statybos darbus.
- 57.20. Žala padaryta naudojant savaeigis transporto priemones.
- 57.21. Žala padaryta atliekant bet kokius krovimo darbus.
- 57.22. Žalos atsiradimas yra susijęs su:
- 57.22.1. Bet kokia liga ar jos gydymu, medicinine pagalba arba jos nesuteikimu, vaistais.
- 57.22.2. Užkrečiamųjų ligų (įskaitant ŽIV, hepatitą) sukėlimu ir platinimu.
- 57.22.3. Genetiškai modifikuotais organizmais ar produktais, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų organizmų.
- 57.22.4. Bet kokiais grybeliais, sporomis.
- 57.22.5. Tabako produktų gaminimu, platinimu ar šių produktų poveikiu.
- 57.22.6. Kontraceptinių priemonių naudojimui.
- 57.22.7. Asbesto, jo dulkių arba medžiagų, kurių sudėtyje yra asbesto, poveikiu.
- 57.22.8. Urea formaldehido (Urea formaldehido) ir polichloruoto bifeniolio (PCB) ir kitų ilgalaikių organinių teršalų naudojimui, poveikiu.
- 57.22.9. Elektromagnetinio lauko (EMF) ir (ar) bet kokio pobūdžio elektromagnetinės radiacijos (EMR), įskaitant, bet neapsiribojant mobiliųjų telefonų, elektros linijų arba bet kokio pobūdžio elektros prietaisų sklaidžiamo EMF/EMR poveikiu.
- 57.24. Civilinė atsakomybė atsiranda Draudėjui pažeidus diskriminaciją draudžiančius ar asmens duomenų teisingą apsaugą užtikrinančius teisės aktus, arba neteisėtai atskleidus ar panaudojus informaciją apie juridinio asmens veiklą.
- 57.25. Civilinė atsakomybė Draudėjui kyla dėl prekių ar paslaugų ženklų, autorių ar gretutinių teisių pažeidimo, nesąžiningos konkurencijos veiksmų.
- 57.26. Civilinė atsakomybė draudėjui kyla dėl veiklos, kuriai vykdyti nebuvo gautas reikalingas valstybės ar savivaldybės institucijų leidimas.
- 57.27. Žala atsirado dėl saugos bendrovės teikiamų įmkasacijos paslaugų;
- 57.28. Žala atsirado dėl Draudėjo parduotų ir (ar) sumontuotų plastikinių šildymo ir (ar) vanden- tiekio vamzdžių ar jų dalių (alkūnių, sklendžių, jungčių ir t.t.), neturinčių metalinio karkaso, vidinio ar išorinio metalinio sluoksnio, išskyrus Europos Sąjungoje sertifikuotus vamzdžius ir jų dalis.

XIII. TEISĖS IR PAREIGOS

58. **Draudėjo pareigos:**
- 58.1.1. Pateikti Draudikui tikslią, išsamią ir teisingą informaciją, reikalingą vertinant draudimo riziką ir sudarant draudimo sutartį.
- 58.1.2. Mokėti draudimo įmokas draudimo sutartyje numatytais terminais.
- 58.1.3. Imtis visų priemamų protingų priemonių, kad būtų išvengta draudžiamoji įvykio; laikytis teisės aktuose nustatytų veiklos saugumo (priešgaisrinės apsaugos, gamybos technologijos, darbų saugos ir pan.) reikalavimų.
- 58.1.4. Vykdyti Draudiko raštiškus reikalavimus sumažinti draudimo riziką;
- 58.1.5. Draudiko reikalavimu leisti apžiūrėti objektą, dėl kurio naudojimo ar eksploatavimo gali kilti Draudėjo civilinė atsakomybė;
- 58.1.6. Leisti Draudikui susipažinti su informacija, svarbia draudimo rizikos įvertinimui.
- 58.1.7. Per 3 darbo dienas pranešti Draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą. Draudimo rizikos padidėjimu laikoma:
- 58.1.7.1. Draudėjo veiklos pasikeitimas;
- 58.1.7.2. Statybos darbų vykdymas Draudėjo eksploatuojamose, naudojamose patalpose arba nors ir tiesiogiai Draudėjo nenaudojamose, tačiau jam nuosavybės teise priklausančiose patalpose;
- 58.1.7.3. Draudėjo veiklos vykdymo vietų ir adresų pasikeitimas.
- 58.1.8. Draudimo sutartyje nurodytų nekilojamųjų daiktų, patalpų ar statinių ir (ar) teritorijos valdymo teisės perdavimas kitiems asmenims. Per 3 darbo dienas pranešti Draudikui apie sudarytas to paties draudimo objekto draudimo sutartis.
- 58.2.1. Draudžiamoji įvykio atveju:
- 58.2.2. Imtis priemamų protingų priemonių, siekiant sumažinti žalos dydį.
- 58.2.3. Ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po sužinojimo apie įvykį, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, apie jį raštu pranešti Draudikui.
- 58.2.4. Pateikti Draudikui teisingą informaciją apie draudžiamoji įvykio priežastis, aplinkybes, žalos dydį.
- 58.2.5. Pateikti Draudikui draudžiamajam įvykiui patvirtinančius dokumentus, visus kitus su įvykiu susijusius dokumentus, reikalingus nustatant draudžiamoji įvykio faktą bei žalos dydį, arba reikalingus Draudikui siekiant įgyvendinti atgręžtinio reikalavimo teisę į atsakingą už žalos padarymą asmenį.
- 58.2.6. Vykdyti Draudiko duodamus teisėtus reikalavimus.
- 58.2.7. Per 3 darbo dienas pranešti Draudikui apie pradėtą teisinį procesą dėl draudžiamoji įvykio; prašyti teismą įtraukti Draudiką į bylą trečiuoju asmeniu.
- 58.2.8. Jei išmokėjus draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti išmokėta mažesne, draudiko raštišku pareikalavimu, per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
59. **Draudėjo teisės:**
- 59.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį susipažinti su draudimo taisyklėmis.
- 59.2. Pateikti prašymą draudimo sutarčiai sudaryti.
- 59.3. Įstatymo nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamoji įvykio tyrimo eigą.
- 59.4. Įstatymuose ir draudimo sutartyje nustatytais atvejais prašyti pakeisti draudimo sutartį.
- 59.5. Bet kuriuo metu nutraukti draudimo sutartį.
- 59.6. Draudžiamoji įvykio atveju reikalauti, kad Draudikas įstatymuose ir draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką.
60. **Draudiko pareigos:**
- 60.1. Suteikti Draudėjui informaciją apie Draudiko pavadinimą, draudimo įmonės rūšį, adresą, Draudiko padalinio ar Draudiko atstovo adresą (jei draudimo sutartis sudaroma ne Draudiko buveinėje), iš draudimo sutarčių kylančių ar su ja susijusių ginčų sprendimo tvarką, Draudiko elgesį, kai Draudėjas pažeidžia draudimo sutarties sąlygas, galimus rizikos padidėjimo atvejus.
- 60.2. Įvykus draudžiamajam įvykiui, įstatymuose ir draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėti draudimo išmoką.
- 60.3. Įrodyti aplinkybes, atleidžiančias jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar suteikiančias teisę sumažinti draudimo išmoką.
61. **Draudiko teisės:**
- 61.1. Reikalauti iš Draudėjo informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti.
- 61.2. Įstatymų nustatyta tvarka naudoti Draudėjo duomenis; iš valstybės registrų, bankų, teisėsaugos institucijų gauti papildomą informaciją, reikalingą nagrinėjant prašymą sudaryti draudimo sutartį; nustatant draudimo įmokų dydžius, vertinti anksčiau atsitikusius įvykius.
- 61.3. Prieš sudarant draudimo sutartį apžiūrėti, įvertinti draudžiamąją riziką, o jei reikia savo lėšomis paskirti ekspertus draudimo rizikai įvertinti.
- 61.4. Draudikas turi teisę atsakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.
- 61.5. Draudikas gali sudaryti draudimo sutartį pagal standartinės draudimo rūšies sąlygas, arba pagal iš anksto sutartas rašytines individualias draudimo sutarties sąlygas.
- 61.6. Draudikas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir (ar) perskačiuoti draudimo įmoką, jei pasikeitė draudimo rizika ar kitaip iš esmės pasikeitė draudimo sutarties aplinkybės.
- 61.7. Įvykiu, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, atveju duoti Draudėjui privalomus nurodymus dėl žalos sumažinimo.
- 61.8. Taisyklių XV skyriuje numatytais atvejais atsakyti išmokėti draudimo išmoką arba ją sumažinti.

XIV. NUOSTOLIŲ IR DRAUDIMO IŠMOKOS APSKAIČIAVIMAS IR MOKĖJIMAS

- 62. Draudimo išmoka yra lygi dėl draudžiamąjį įvyki patirtų ir pagal Taisyklių sąlygas Draudiko kompensuojamų nuostolių dydžiui, iš jo išskaičiuojamus draudimo sutartyje numatytą išskaitą. Žalos ir draudimo išmokos dydį nustato draudikas, vadovaudamasis draudimo sutarties sąlygomis bei jam pateiktais dokumentais.
- 63. Draudimo sutartyje gali būti nustatyti draudimo sumos limitai vienam draudžiamajam įvykiui. Tokiu atveju draudimo išmoka yra ribojama nurodytu draudimo sumos limitu dydžiu.
- 64. Neviršydamas draudimo sutartyje numatytų draudimo sumų, Draudikas atlygina:
- 64.1. ekspertų išlaidas, būtinas nustatyti žalos aplinkybes ar jos dydį, esant išankstiniams raštiškam Draudiko sutikimui;
- 64.2. teismo priteistas išlaidas (susijusias su reikalavimu, atlygintinu pagal draudimo sutartį);
- 64.3. konkrečius įvyki aplinkybėmis pagrįstas būtinąsias išlaidas, kurių tikslas buvo išvengti žalos padidėjimo.
- 65. Neturtinės žalos dydis (kai yra apdrausta draudėjo civilinė atsakomybė dėl neturtinės žalos padarymo) apskaičiuojamas vadovaujantis suformuota teismų praktika.
- 66. Jei draudimo išmokos gavėjas yra PVM mokėtojas, turintis teisę į PVM atskaitą, tai į kompensuojamų nuostolių dydį PVM neįskaitomas.
- 67. Draudėjui taip pat yra atlyginamos jo patirtos būtinos išlaidos, siekiant sumažinti žalą, išskyrus atvejus, kai jos buvo daromos nepagrįstai ar be Draudiko sutikimo.
- 68. Jeigu dėl vieno draudžiamąjį įvyki draudimo išmoka turi būti mokama pagal kelias draudimo sąlygas, taikoma tik viena (didžiausia) išskaita.
- 69. Draudimo išmoka mokama tik pateikus Draudikui šiuos dokumentus:
- 69.1. Prašymą išmokėti draudimo išmoka.
- 69.2. Asmens dokumentą; jei dėl draudimo išmokos kreipiasi ne pats nukentėjęsysis – pastarojo išduotą įgaliojimą
- 69.3. Draudžiamąjį įvyki faktą patvirtinančius dokumentus; jei įvyki tyrė valstybės institucijos (policija, valstybinė darbo inspekcija ar pan.) - šių institucijų išduotus dokumentus, patvirtinančius draudžiamąjį įvyki faktą.
- 69.4. Nuostolių dydį patvirtinančius dokumentus (sąskaitas, sąmatas, čekius, pinigų priėmimo kvitus ir pan.).
- 69.5. Jei už draudžiamąjį įvyki atsakingas kitas asmuo – visą turimą informaciją apie jį, taip pat visus turimus jo atsakomybę patvirtinančius dokumentus.
- 70. Draudimo išmoka yra mokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvyki faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.
- 71. Draudimo išmoka mokama žalą patyrusiam arba ją atlyginusiam asmeniui. Draudimo išmokos gavėjo rašytiniu prašymu išmoka gali būti išmokėta ir kitam asmeniui.

XV. DRAUDIMO IŠMOKOS MAŽINIMO IR NEMOKĖJIMO ATVEJAI

- 72. Draudiko atsakomybė pasibaigia ir draudimo išmoka nemokama, jeigu Draudikas negauna raštiško pranešimo apie įvyki per 30 kalendorinių dienų po draudimo apsaugos galiojimo pabaigos, o išplėstinio pranešimo laikotarpio draudimo atveju (Taisyklių 54 punktas) – per nustatytą išplėstinio pranešimo terminą.
- 73. Jei draudėjui civilinė atsakomybė netaikoma arba jis yra visiškai nuo jos atleistas, draudimo išmoka nemokama. Jei draudėjas iš dalies atleistas nuo civilinės atsakomybės, draudikas, atsižvelgdamas į draudimo sutarties sąlygas, privalo išmokėti tokio dydžio draudimo išmoka, kiek draudėjas privalo atlyginti žalos.
- 74. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoka arba ją sumažinti, jei Draudėjas nevykdė Taisyklių 58 punkte nurodytų pareigų arba jei Draudikui nėra pateikti Taisyklių 69 punkte išvardinti dokumentai.
- 75. Draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo, jei žala padaryta tyčiais Draudėjo ar jo kontrahentų veiksmis. Tyčiai taip pat yra prilyginamas sąmoningas produkto gaminimas ar tiekimas, paslaugų teikimas ar darbų atlikimas, žinant, kad šios prekės, paslaugos ar darbai yra su trūkumais ar neatitinka saugos reikalavimų.
- 76. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoka, jei Draudėjas ar jo kontrahentas žalą padarė būdamas apsvaigęs nuo alkoholio, narkotikų ar kitų svaigųjų medžiagų.
- 77. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoka, jei Draudėjas be Draudiko sutikimo pripažino savo kaltę arba prisiemė kokius nors įsipareigojimus dėl žalos atlyginimo.

- 78. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoka, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl to, jog Draudėjas neįvykdė Draudiko raštiško reikalavimo sumažinti draudimo riziką.
- 79. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoka, jei nustatoma, kad Draudėjas, sudarydamas draudimo sutartį, pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją, dėl ko buvo neteisingai įvertinta draudimo rizika.
- 80. Jei Draudėjo ir kito (-ų) asmens (-ų) prievolė dėl žalos atlyginimo trečiajam (-iesiems) asmeniui (-ims) yra solidari, Draudikas moka draudimo išmoka, proporcingą draudėjo kaltei.
- 81. Draudimo išmoka nemokama, jei žala atsirado dėl užsienio priešų veiksmų, karinių veiksmų (nepriklausomai nuo to, ar paskelbta karinė padėtis), pilietinio karo, perversmo ar valdžios uzurpavimo, masinių neramumų, sukilimo, revoliucijos, maišto, teroristinės veiklos; dėl šalies ginkluotųjų pajėgų, kariuomenės, policijos, specialiųjų tarnybų veiklos.
- 82. Draudimo išmoka nemokama, jei žala atsirado dėl atominio sprogo, branduolinės energijos poveikio.

XVI. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS, ĮSIGALIOJIMAS, VYKDYMAS IR NUTRAUKIMAS

- 83. Draudimo sutartis sudaroma raštu, o jos sudarymą patvirtina Draudiko išduodamas draudimo liudijimas. Prieš sudarant draudimo sutartį, Draudėjas, esant Draudiko reikalavimui, privalo užpildyti ir pateikti Draudiko nustatytos formos ir turinio prašymą sudaryti sutartį. Už prašyme nurodytų duomenų teisingumą atsako Draudėjas.
- 84. Draudimo sutartis gali būti sudaryta dviem būdais:
- 84.1. Abiem šalims pasirašant draudimo sutartį.
- 84.2. Draudikui pasirašius draudimo sutartį, o Draudėjui nustatytais terminais sumokėjęs visą ar pirmąją draudimo sutartyje numatytą draudimo įmoką.
- 85. Draudimo sutartis sudaroma šalių sutartam laikotarpiui, kuris nurodomas draudimo sutartyje.
- 86. Draudimo sutartis įsigalioja tik po to, kai sumokama visa ar pirmoji draudimo sutartyje numatyta draudimo įmoka, išskyrus Taisyklių 95.2 punkte numatytą atvejį.
- 87. Draudimo apsauga įsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos datos (išskyrus Taisyklių 95.2 punkte numatytą išimtį). Draudimo apsauga galioja tik draudžiamiesiems įvykiams, atsitikusiems Lietuvos Respublikos teritorijoje. Draudikas neprisiima sutartinės atsakomybės dėl įvykių, atsitikusių už Lietuvos Respublikos ribų (išskyrus Taisyklių 52 punkte numatytus atvejus).
- 88. Draudimo sutartis gali būti pakeista abiejų šalių rašytiniu susitarimu.
- 89. Draudimo sutartis pasibaigia:
- 89.1. Kai baigiasi draudimo sutartyje nurodytas draudimo apsaugos laikotarpis.
- 89.2. Nutraukus draudimo sutartį:
- 89.2.1. Šalių sutarimu.
- 89.2.2. Draudėjo iniciatyva. Pagal šį punktą draudimo sutartis laikoma nutraukta kita diena po to, kai Draudikas gauna rašytinį prašymą nutraukti draudimo sutartį, arba prašyme nurodytą dieną (jei ji yra vėlesnė).
- 89.2.3. Draudiko iniciatyva – šių Taisyklių ar įstatymų numatytais atvejais.
- 89.2.4. Kitais įstatymų numatytais atvejais.
- 89.3. Įsiteisėjus teismo nutarčiai dėl bankroto bylos Draudėjui iškelimo.

XVII. DRAUDIMO SUMA, DRAUDIMO ĮMOKŲ APSKAIČIAVIMAS, MOKĖJIMAS IR GRAŽINIMAS.

- 90. Kiekvienos draudimo sąlygos draudimo suma yra nurodoma draudimo sutartyje.
- 91. Draudimo suma yra neatsistatanti, t.y. išmokėjęs draudimo išmoka dėl draudžiamųjų įvykių mažėja išmokėtos draudimo išmokos suma.
- 92. Draudimo įmokos dydį, atsižvelgęs į draudimo tarifus, draudimo sumą, pasirinktų draudimo rizikų kiekį, draudimo apsaugos galiojimo trukmę, kitus draudimo riziką veikiančius faktorius, nustato Draudikas. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo sutartyje. Tais atvejais, kai draudimo įmoka priklauso nuo Draudėjo veiklos finansinės apyvartos, šalių susitarimu draudimo sutartyje gali būti numatytas draudimo įmokos dydžio tikslinimas draudimo sutarties galiojimo pabaigoje.
- 93. Draudimo įmokos mokėjimo diena laikoma pinigų gavimo diena (kai mokama grynaisiais pinigais) arba pinigų įskaitymo į Draudiko ar draudimo tarpininko sąskaitą diena (kai mokama pavedimu).

- 94. Draudėjo pareiga sumokėti draudimo įmokas išlieka net ir pasibaigus draudimo sutarčiai.
- 95. Draudimo įmokos mokėjimo termino praleidimo pasekmės:
- 95.1. Jei visa ar pirmoji draudimo įmoka sumokėta pavėlavus ne daugiau kaip 30 dienų po draudimo sutartyje numatyto mokėjimo termino, draudimo apsauga įsigalioja praėjus 72 val. po draudimo įmokos sumokėjimo.
- 95.2. Jei visa ar pirmoji draudimo įmoka sumokėta pavėlavus daugiau kaip 30 dienų po draudimo sutartyje numatyto mokėjimo termino – draudimo sutartis neįsigalioja.
- 96. Jei laiku nesumokama antroji ar vėlesnė draudimo įmoka, Draudikas išsiunčia Draudėjui pranešimą, kad per 30 dienų nuo šio pranešimo išsiuntimo dienos Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos, draudimo sutartis pasibaigs. Draudimo įmokos gražinimo atveju:
- 96.1. Nutraukus sutartį šalių susitarimu – šalių susitarime numatytais sąlygomis.
- 96.2. Nutraukus sutartį draudėjo iniciatyva – gražinama metinės draudimo įmokos dalis, proporcinga laikotarpiui, likusiam iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo apsaugos galiojimo pabaigos, iš jos išskaičiuojamas draudimo administravimo ir vykdymo išlaidos apskaičiuojamos pagal formulę: $(0,3 \cdot I) + Z - S$, kur I – metinės draudimo įmokos dalis, proporcinga laikotarpiui, likusiam iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo apsaugos galiojimo pabaigos; Z – pagal šią draudimo sutartį išmokėtą ir numatomą išmokėti draudimo išmokų suma; S – Draudiko susigrąžinta suma, pasinaudojus atgretinimo reikalavimo teise į atsakingą už žalą asmenį.
- 96.3. Taisyklių 95.2 punkto atveju – visa draudimo įmoka.
- 96.4. Kitais atvejais – negražinama.
- 97. Gražintina draudimo įmoka ar jos dalis perdujami į Draudėjo nurodytą atsiskaitomąją sąskaitą ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo Draudėjo rašytinio prašymo gavimo dienos.

XVIII. PRANEŠIMAI

- 98. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti priimti šiuos pranešimus.
- 99. Pranešimas laikomas įteiktu tinkamai, jei jis yra išsiųstas:
- 99.1. kai pranešimas siunčiamas Draudikui: laišku arba per kurjerį Draudiko būstinės adresu, nurodytu internetinėje svetainėje www.gjensidige.lt, arba perduotas faksiliniu ryšiu draudimo sutartyje nurodytu numeriu, arba atsiųstas draudimo sutartyje nurodytu elektroninio pašto adresu, pranašus telefonu klientų aptarnavimo centrui, taip pat pateiktas draudiko internetinėje svetainėje www.gjensidige.lt.
- 99.2. Kai pranešimas siunčiamas Draudėjui: laišku arba per kurjerį draudimo sutartyje nurodytu Draudėjo adresu, arba perduotas faksiliniu ryšiu draudimo sutartyje nurodytu Draudėjo numeriu, arba atsiųstas draudimo sutartyje nurodytu Draudėjo elektroninio pašto adresu. Draudikui gavus Draudėjo pranešimą apie adresą (pašto ar elektroninio) arba fakso numerio pakeitimą, pranešimai siunčiami naujuoju adresu (fakso numeriu).
- 100. Laikoma, kad pranešimo įteikimo diena yra:
- 100.1. kai siunčiama elektroniniu paštu, faksiliniu ryšiu – kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos.
- 100.2. kai siunčiama paštu neregistruotu laišku – po 3 darbo dienų nuo jo išsiuntimo.
- 100.3. kai siunčiama per kurjerį arba paštu registruotu laišku – kurią yra įteikiamas pranešimas.
- 100.4. Draudiko svetainėje – kita darbo diena po pranešimo pateikimo dienos.

XIX. KITOS NUOSTATOS

- 101. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesutarus, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.
- 102. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.
- 103. Įstatymų numatytais ar leidžiamais atvejais Draudiko teisės ir pareigos pagal draudimo sutartį gali būti perleistos kitai draudimo įmonei, kitos Europos Sąjungos valstybės narės draudimo įmonei ar užsienio valstybės draudimo įmonės filialui, įsteigtam Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje. Ketindamas perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį Draudikas privalo informuoti Draudėjo galiojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo.